

Kaupunginhallitus	§ 15	18.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 5	25.01.2016

Lausunto hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi

150/00/04/00/2015

KH § 15

Valmistelija: Kaisa Heino

Sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 19.11.2015:

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

04-02-2016

"Pääministeri Juha Sipilän hallitus on linjannut 20.10. ja 7.11.2015 tekemillään päätöksillä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamisesta sekä perustettavien itsehallintoalueiden määrästä ja aluejaosta.

Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyinä kolme itsehallintoaluetta tukeutuen lailla säädettyyn työnjaon mukaisesti vaativimmissa palveluissa muiden itsehallintoalueiden palvelurakenteisiin siten, että sosiaali- ja terveydenhuollossa on maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Hallituksen aluejako koskeva linjaus sekä sitä perusteleva muistio ovat lausuntopyynnön liitteinä.

Hallituksen rahoituksen uudistamista koskevan linjauksen mukaan kunnilla ei voi jatkossa olla merkittävää vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Itsehallintoalueiden rahoitusta valmistellaan ensisijaisesti valtion rahoitusvastuun pohjalta, minkä lisäksi myös osittain alueiden omaan verotusoikeuteen perustuvaa ratkaisua selvitetään. Hallituksen rahoituslinjaus on liitteenä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta, itsehallintoalueiden perustamista ja aluehallintouudistusta valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön yhteisessä hankkeessa, jota hallinnoidaan teknisesti sosiaali- ja terveysministeriössä. Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä sekä muilta jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot hallituksen linjauksista. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa. Lausuntopyyntöön tulee vastata sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä hallituksen linjauksista. Kyselyyn annettuja vastauksia on mahdollista perustella, minkä lisäksi kyselyyn on varattu runsaasti tilaa myös vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Lausuntopyynnön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta:
<http://alueuudistus.fi/lausuntopyynnot>

Kaupunginhallitus	§ 15	18.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 5	25.01.2016

Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kunta katsoo kuuluvansa sekä perustelemaan kannanottonsa. Sen vuoksi kunnille osoitettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille. Itsehallintoalueeseen sijoittumista koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

On mahdollista menetellä myös niin, että valtuusto ottaa kantaa ainoastaan sille osoitettuihin, itsehallintoalueeseen kuulumista koskeviin kysymyksiin ja toimittaa kannasta päätösasiakirjan STM:öön. Tällöin lausuntopyyntöön muihin kysymyksiin voidaan ottaa kantaa muussa kunnan toimielimessä. Mikäli kunta katsoo, ettei sen ole tarpeen ottaa alueiden muodostumiseen virallista kantaa, lausuntopyyntöön voidaan vastata kokonaisuudessa kunnan valitsemassa toimielimessä eikä päätösasiakirjan toimittaminen ole tällöin tarpeen.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen laatimissa. Hallituksen esityksestä pyydetään lausunnot keväällä 2016."

Ministeriön ilmoittama määräaika lausunnon jättämiselle on 9.2.2015.

Valtuustoryhmiä on pyydetty toimittamaan kannanottonsa esitettyihin kysymyksiin 17.12.2015 mennessä.

Lausuntopyyntöissä nimenomaan kaupunginvaltuustolle osoitettu kysymys kuuluu: *"Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua?"*

Edellä mainittuun kysymykseen liittyy keskeisesti myös lausuntopyyntöön kysymys yksi: *"Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?"*

Etelä-Karjalan maakunnan kunnat ovat toteuttaneet vapaaehtoisesti maakunnan laajuisen sote-alueen, Eksoten, johon myös Imatran kaupunki on liittynyt tämän vuoden alusta kaikkien palveluiden osalta. Myös muut itsehallintoalueille siirrettäviksi suunnitellut tehtävät (Maakuntaliitto, Pelastustoimi) toimivat jo nykyisellään Etelä-Karjalassa maakunnan laajuisina.

Kaupunginhallitus	§ 15	18.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 5	25.01.2016

Useamman eri toimijan palvelujen yhdistämiseen perustuvien yhteisorganisaatioiden perustamisen ensimmäiset vuodet eivät useinkaan tuota tuottavuushyötyjä, vaan päinvastoin, kustannukset saattavat jopa hetkellisesti kasvaa heti perustamisvaiheen jälkeen. Tuottavuustuloksia päästään yleisesti ulosmittaamaan yhteisistä organisaatioista vasta joitain vuosia toiminnan aloittamisesta sen jälkeen, kun perustamis- ja harmonisointivaiheen toimenpiteet on saatu toteutettua.

Kaikissa edellä mainituissa maakunnan kuntien yhteisiin sopimuksiin perustuvissa yhteisissä toiminnoissa Etelä-Karjalassa on tehty vuosien ajan mittavaa kehitystyötä. Maakunnan kuntien yhteisten sopimusten perusteella toimivissa organisaatioissa, joista rahallisesti ylivoimaisesti merkittävin on sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Eksote, toiminta on saatu jo vakiintumaan siten, että on saavutettu myös merkittäviä tuottavuustuloksia.

Etelä-Karjalan naapureina olevissa maakunnissa vastaavia maakunnallisia järjestelyä ei ole tehty. Etelä-Karjalan maakunnan yhteisten toimintojen oikeansuuntaista kehitystä ei tässä vaiheessa ole perusteltua hidastaa vain siksi, että alue liitettäisiin johonkin suurempaan kokonaisuuteen.

Lausuntonsa toimittaneiden valtuustoryhmien yksimielinen kannanotto on ollut, että Imatran kaupunki kuuluu Etelä-Karjalan alueeseen.

Etelä-Karjalan maakunta on sopivan kokoinen, ja myös yhdyskunta- ja elinkeinorakenteensa ansiosta kantokyvyltään riittävä tuottamaan väestön tarvitsemat palvelut kattavasti ja tehokkaasti. Tätä näkemystä tukevat jo saavutetut tulokset maakunnan kuntien yhteisesti sopimien toimintojen tuottamisessa.

Imatran kaupungin lausunto ja vastaukset ministeriöiden lausuntopyyntöön on muilta osin on tarkoitus valmistella kaupunginhallituksen kokoukseen 1.2.2016.

Valmistelua jatketaan valtuustoryhmien kannanottojen perusteella, sekä ottaen huomioon Etelä-Karjalan kuntien jo aiemmin ministeriöille julkaisema kannanotto, jossa Etelä-Karjala on tarjoutunut ns. itsehallinotalue -pilotiksi. Em. kannanotossa maakunta on ilmoittautunut toimimaan itsehallintoalueena jo varhaisemmassa vaiheessa kuin valtakunnalliset uudistukset on tarkoitus toteuttaa ja siten toimimaan edelläkävijänä myös uuden itsehallintoalueen palvelurakenteiden pilotoinnissa.

Kaupunginhallitus	§ 15	18.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 5	25.01.2016

Valtuustoryhmät voivat niin halutessaan toimittaa täydentäviä kannanottajaan valmisteleville viranhaltiojille ministeriöiden lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin 22.1.2016 saakka.

Oheismateriaalina oleva materiaali liitetään valtuuston esityslistaan. Muu materiaali on kokonaisuudessaan nähtävillä luottamushenkilöiden sähköisessä kokousmateriaalissa, sekä luettavissa verkkosivuilta <http://alueuudistus.fi/lausuntopyynnot>.

Oheismateriaalit: Lausuntopyyntökysely sekä Hallituksen linjaus 7.11.2015 - Aluejaon perusteet ja sote-uudistuksen askelmerkit ovat esityslistan oheismateriaalina ja liitetään kaupunginvaltuuston esityslistaan.

Kj:n ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Imatran kaupunki ilmoittaa ministeriöiden lausuntopyynnössä esitettyyn kysymykseen kolme (3.), että kaupunki katsoo kuuluvansa Etelä-Karjalan maakunnan pohjalta muodostettavaan omaan itsehallintoalueeseen.

Kaupunginhallitus antaa erikseen Imatran kaupungin vastaukset ja lausumat lausuntopyynnössä esitettyihin muihin kysymyksiin edellä kuvattujen valmistelua ohjaavien linjausten perusteella.

Päätös: Hyväksyttiin.

KV § 5

Liitteet: Lausuntopyyntökysely
Hallituksen linjaus 7.11.2015 - Aluejaon perusteet ja sote-uudistuksen askelmerkit

KH:n ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää, että Imatran kaupunki ilmoittaa ministeriöiden lausuntopyynnössä esitettyyn kysymykseen kolme (3.), että kaupunki katsoo kuuluvansa Etelä-Karjalan maakunnan pohjalta muodostettavaan omaan itsehallintoalueeseen.

Kaupunginhallitus antaa Imatran kaupungin vastaukset ja lausumat lausuntopyynnössä esitettyihin muihin kysymyksiin edellä kuvattujen valmistelua ohjaavien linjausten perusteella.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että puheenvuoroja tässä asiassa käyttivät valtuutetut Heikki Tanninen ja Veikko Hämäläinen.

Kaupunginhallitus	§ 15	18.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 5	25.01.2016

Otteen oikeaksi todistaa Imatralla 3.2.2016
KAUPUNGINKANSLIA

Tiina Luukkonen
toimistos sihteeri

Viite STM068:00/2015

Jakelu Sosiaali- ja terveysministeriö

